

Hazen, og Omegnen der er meget vildtrig. Det er derfor Hensigten at efterlade 2 af Eskimoerne som Jagtparti paa dette Sted, med den tredje og de bedste Hunde kører jeg derefter til C. Columbia.

Halvvejs, paa et dertil egnet Sted, f. Eks. ved C. Sheridan, Nares og Pearys tidligere Vinterkvarter, lægges et første Depot, og Resten køres til C. Columbia.

Depotet bestaar af Proviant for 3 Mand i en Maaned, Klæder og en Büchssflint, et Gevær med et Hagl- og et Riffelløb og Ammunition for et Aar. Det lyder maaske mærkeligt, at Depotet kun er for en Maaned, men mere formaar vi ikke at køre op den lange Distance fra Thule. Det vigtigste, vi nedlægger i Depotet, bliver derfor en Rejseplan for Amundsens videre Fart.

Man kan gaa ud fra, at Amundsen ikke kan gaa fra »Maud« førend medio Marts (rimeligvis 1921). Han kan da ikke naa C. Columbia før henimod Juni Maaned. Man raader ham derfor til at søge ned til Fort Conger og oversomre der. Her kan han jage sig Forraad sammen til Vinterkost og Slædeproviant. Gaar han derimod straks syd over, træffer han daarligt Jagtterrain paa Grinnell Land, og han kan ikke komme over til Grønlands-siden, fordi Aarstiden er for langt fremrykket. Han bør derfor blive i Fort Conger, til Vinteren sætter sig ind, og han kan da i Begyndelsen af Februar trække syd over. Ved C. Norton Shan og ved C. Camperdown vil der blive udlagt Depoter, medens jeg er fraværende paa C. Columbiarejsen. Dette

Arbejde vil blive udført af Thulestationens Bestyrer Hr. Nygaard.

Fra Pims Ø og over til C. Inglefield er der altid ret god Passage om Vinteren, og naar Amundsen først er naaet over, vil det være let for ham at søge ned til Etah.

Naar Depotet er udlagt ved C. Columbia, returnerer jeg skyndsomst. Udbyttet af Jagten ved Fort Conger lægges i Depot, udover hvad der er nødvendigt for at holde Liv i vore Hunde. Og saa gaar det hjemover i vore egne Spor.

Hele Rejsen frem og tilbage er ca. 2000 km. Der skal køres skrap — ca. 30 km om Dagen — for at kunne gøre Rejsen paa et Par Maaned. Længere Tid kan der daarligt anvendes derpaa, fordi vi saa maatte slæbe mere Proviant med os, end vore Hunde kunde overkomme at trække med en rimelig Fart.

Efter Hjemkomsten til Thule er det min Hensigt at fortsætte Rejsen ned til Upernivik, hvis Aarstiden ikke er for langt fremrykket. Det vil være meget ønskeligt for mig at kunne gøre det, thi i de sidste tre Aar er det ikke lykkedes at føre Skib over Melvillebugten, og jeg vil nødig risikere en extra Overvintring. Siden Amundsens Plan blev offentliggjort, har der ikke været Tid til at iscenesætte en større Expedition ved Siden af Hjælpeexpeditionen, og der er derfor ikke synderligt at udrette i videnskabelig Henseende ved en anden Overvintring.

Godfred Hansen.

Literaturanmeldelser.

Ecuador. Its ancient and modern History, Topography and natural Resources, Industries and social Development, by C. Reginald Enoch. With 37 Illustrations and 2 Maps. T. Fisher, Unwin London.

I det sidste Møde holdt Forfatter og Kunstmaler Ebbe Kornerup et stemningsfuldt Foredrag om sit Besøg i Republiken Ecuador i 1917. Ecuador er utvivlsomt et af de Lande, man kalder Fremtidslande, d. v. s. et Land med rige Muligheder, der endnu ikke er udnyttet i nogen væsen-

lig Grad, et Land, der holder Liv i 2 Millioner Mennesker, hvor der let kunde leve 50 Millioner. Baade i økonomisk Henseende og i ren geografisk er der Grund til at studere ovennævnte Værk om Ecuador, idet dets 369 Oktavsider sammen med en Del gode Illustrationer giver et udmærket Indblik i alle Landets geografiske Forhold. Da Forfatteren selv har berejst Landet og synes at have hentet sine Oplysninger fra gode Kilder, maa man gaa ud fra, at hans Synspunkter og Dom over Forholdene er tilforladelige, særlig efter den upartiske Maade, han synes at dele Sol og Vind paa. For-

uden den historiske og forhistoriske Oversigt, der forøvrigt oplager et for en geografisk Bog ret stort Omfang, finder vi i det rent geografiske Afsnit om Grænser og Areal, Kystregionen, Guayas og Esmeraldas Floderne, Andeskæden og dens Vulkaner, Egnene Øst for Andes (Oriente) Klimaet, Regeringen, Folk og Racer, de vigtigste Byer, Kommunikationer, Naturhistorien, Galapagos-Øerne, der tilhører Republikken, Fortidsminder, Agerbrug, Minevæsen, Handel, Finansvæsen og Industri. Værket er, som man ser, en omfattende geografisk Haandbog, og da den i sine Afsnit tager Sigte paa det økonomisk-geografiske, vil den bl. a. ogsaa være af stor Interesse for Handelsfolk.

Ecuador ligger imellem 2° nordlig og 6° sydlig Bredde — Hovedstaden Quito ligger omtrent paa Ækvator — og er altsaa et decideret Tropeland. Men alligevel er der faa Lande, der paa et saa lille Territorium som Ecuador udviser saa mange forskellige Klimaer, alt som Følge af de orografiske Forhold. Fra Andeskædens polære Klima kommer man i kort Tid ned ad Skraaningerne til et Tropic-klima i Lavlandet ved Kysten. Ecuador er et af de af Naturen gunstigst stillede Lande paa Sydamerikas Vestkyst, men en gammeldags Civilisation og lad Befolkning har gjort, at det staar i Stampe. En god Jord og rig Vegetation i Kystlandet, store Skove af værdifulde Træer paa Bjærskraaningerne og Plateauerne, mineralske Rigdomme etc. vilde byde en foretagsom Befolkning, der er kendt med moderne Hygiejne og moderne Virksomhed, et fortrinligt Hjem.

Den ecuadorske Kyst, der hovedsagelig er dannet af tertiære og kvarternære Afsætninger, alluvial Sand, Jord og Detritus bragt ned fra Andes af Bjærgstrømmene, afviger meget fra Kysten i Peru og Chile, idet Andeskæden ligger fjærnere fra Kysten, og den har talrige navigable Floder, hvilket Peru og Chile mangler. Medens Perus og Chiles Kyster har en Sahara-lignende, tør Karakter, er det modsatte Tilfældet i Ecuador, hvor man fra det kolde Andes-Højland i kort Tid dumper lige ned i et varmt, fugtigt Klima med en vældig rig Vegetation.

Gennem hele Sydamerika findes et særligt østligt og vestligt Klima som Følge af Andeskæden. Pacific-Siden er udpræget tør, og den østlige Side fugtig og dækket med tæt Vegetation som Følge af østlige Vinde fra Atlanterhavet, der bringer Regn, Sne og Hagl. Men Ecuador har i saa Henseende

sine særlige Forhold, idet den kolde Havstrøm fra Syd viger af mod Nord ved Galapagos-Øerne som Følge af Sydamerikas Kystform. Vandet beholder derved sin normale Temperatur, der er højere end Landets, og Resultatet heraf bliver Regn, ofte mere end nødvendigt og tæt Vegetation. Det højeste Regnfald er i Februar og Marts. Sommeren er den kolde Sæson, medens Vinteren er den varme og regnfulde. Om Vinteren er Luften ladet med Elektricitet, og heftige Uvejr med Lyn og Torden er almindelige. Strømmene flyder da over Bredderne, og Trafikken maa suspenderes en Tid. I Højlandene er næsten ingen Maaned regnfri, og paa Andes-Plateauerne hersker ofte stærke Snestorme. Af det udmærket frugtbare Kystland skal især Provinsen Esmeralda være en sand Juvel, men her holder vilde Dyr til i Stedet for Hjorder af Kvæg, Guldvaskningen i Floderne ligger stille, og kun den vilde Indianer vandrer omkring med sin Bue og sit Blæserør. I endnu mere jomfruelig Tilstand henligger den frugtbare østlige Del af Ecuador, Oriente, Øst for Andes, med dens mange sejlbare Floder, ad hvilke der kan skaffes god Vandvej til Amazonen. Her er alt et Vildnis, hvori kun de som oftest nøgne Indianerstammer huserer.

I Ecuador ligger nogle af Andeskædens højeste Punkter, en Række prægtige Vulkaner, dels udslukte og dels virksomme. Den højeste er Chimborazo (Chim puraza betyder paa indiansk Snebjærg) 6310 Meter og Cotopaxi 5943 Meter. Den sidste er den højeste aktive Vulkan i Verden. Under Spaniernes Regimente i Ecuador havde den Udbrud i 1534, var derefter rolig i 200 Aar indtil 1741, fra 1742—68 havde den atter flere Udbrud, derefter først i 1803, saa i 1877—80. Foruden disse findes en Mængde mindre Vulkaner, hvis Virksomhed ofte foraarsager Jordskælv med tilhørende Ødelæggelser, der dog som oftest har været overdrevne.

Baade Troperegionen og de mere tempererede Klimadistrikter leverer talrige Naturprodukter. Heraf maa i første Række nævnes Kakao, dernæst Kokosnødder, Bananer og Kautschuk. Herfra faar vi Kinabarken, der kommer fra Andes og fik Navn efter en peruviansk Vicekonge, Greven af Cinchons Hustru. Den blev først kendt i 1638. Af de fine Træsorter kan nævnes Mahogni. Kartofflen, der dyrkes og gror vild i Overflod i det tempererede Ecuadors Højland, har vi faaet fra Ecuador. I de tørre Dele af Kystlandet gror Opuntia-Kaktussen,

og den dekorative store Søjlekaktus vokser i Bjærgene til 1200 Meters Højde, medens Mangroven dækker store Strækninger af det fugtige Kystland. Sardin- og andet Fiskeri drives ved Kysten, hvorfra, især fra Provinsen Esmeralda, ogsaa drives betydelig Tømmereksport. Ecuador har geologisk set næsten alle Metaller; men om de findes i tilstrækkelig Mængde til Eksploitation er ikke paavist. Petroleum udvindes i nogen Grad. Om Dyr- og Planleverdenen, der er særlig interessant, gives i Værket udtømmende Besked. Af særlig bemærkelsesværdige Dyr skal nævnes talrige Abearter, Tapiren, store Slangearter, Boa constrictor, mange Giftslanger, talløse Insekter, heriblandt Skorpionen og nogle meget store Edderkopper.

Skønt Regeringsby og Sædet for Republikens Præsident er Quito ikke den vigtigste By, derimod den for sin Usundhed og gule Feber berygtede Guayaquil, Havnestaden ved Floden Guayas, hvis Munding er over 2 Km bred. Herfra og til Quito slynger sig op i en vild og malerisk Bjærgegn Ecuadors væsentligste Jærnbane; thi de øvrige ved Kysten er kun ubetydelige. Guayas kan besejles et godt Stykke opad med Dampbaade, der laster 125 Tons. Guayaquil har ca. 60,000 Indbyggere. Dens Usundhed skal være bleven stærkt overdrevet. Dels, siger Forfatteren, skal den gule Feber være slæbt hertil fra Panama i sin Tid, og de mange Dødsfald i Byen skyldes meget Patienter fra andre Egne, der kommer for sent hertil for at blive helbredet. Usundheden skyldes dog væsentligst de Indfødtes Svineri; ved gennemført hygiejniske Foranstaltninger har Ecuador Betingelsen for at blive det sundeste Tropeland. Nogen Malaria grasserer ved Floderne i Kystlandet, men ikke i de højere Regioner i Ecuador, medens f. Eks. i Peru Malariæ findes til c. 5000 Meter.

Det var paa Ecuadors Kyster, at Francisco Pizarro, den berømte Erobrer af Peru, landede og lærte om Incaernes Rige. De første Folk, man hører om i Ecuador, er Cara'erne, individerne de saakaldte Shiri. Indianerne taler om et Kæmpefolk, der skal have boet ved Santa Elena. Baade i Ecuador (ved Santa Elena) og i Peru er der fundet Skeletter af Mastodonten, og det er muligvis disse Levninger, Indianernes Historier om Kæmper kommer fra.

Efter de fornævnte Folk kom Inca'erne, der dog havde deres Hjemstavn nær Titicaca i Peru, hvorfor de udstrakte deres Herredømme til Ecu-

dor, der har flere Minder om deres Kultur. Efter disse kom det spanske Herredømme fra Begyndelsen af det 16. Aarh. og endelig Republikken fra Begyndelsen af det 19. Aarh. Det officielle Sprog er spansk; men de lavere Klasser taler Quichua-Sproget.

Hovedeksporten fra Ecuador er Kakao. Ecuador forsyner en Tredjedel af Verden med dette Produkt. Endvidere Kaffe, Tagua (Elfenbensnødder), Kautschuk, Huder, Panamahatte, Straa, Guld, Guld-amalgam og friske Frugter.

Forøvrigt henvises til selve det interessante Værk, der er til Disposition i Selskabets Læsesal.

Ole Olufsen.

Til Robinson-Øn och Världens Ände. Med 20 Plancher, 102 Textfigurer och 3 Kartar. Carl Skottsberg, Stockholm. Albert Bonniers Förlag, 1918.

Forfatteren, der er Botaniker og Docent ved Universitetet i Upsala, foretog i 1916—17 en Forskningsekspedition til Juan Fernandez Øerne og Paaskeøen, og om denne Rejse giver ovennævnte Værk en populær Fremstilling. Det var ikke første Gang, han gæstede Dele af disse Øer; thi allerede under sine omfattende Forskningsrejser i Sydamerikas sydlige Egne i 1907—09 havde han aflagt et kortere Besøg paa Masafuera, en af Juan Fernandez Øerne, og paa dette Besøg modnedes Beslutningen om at vende tilbage til dem. Imidlertid udbrød Verdenskrigen, og Forfatteren foretog da det ret vovelige Skridt midt under denne at udføre Turen, der lovede meget naturvidenskabeligt Udbytte. Rejsen udførtes dels for offentlige Midler, dels ved Tilskud fra Private, og i Oktober 1916 afgik Ekspeditionen, der benævnes »Den svenska Pacificexpeditionen 1916—17«, med en svensk Dampner igennem Panamakanalen til Valparaiso i Chile, under hvilken Stat Øerne hører, og herfra med et chilensk Krigsfartøj til Juan Fernandez. Ekspeditionen bestod af Forfatteren, hans Hustru, der assisterede ved de botaniske Undersøgelser, samt af en yngre Zoolog, K. Bäckström. Den 1ste December naaede de ensomme Juan Fernandez Øer, der ligger i en Afstand fra Fastlandet som Færøerne fra Bergen. Den nærmeste er Masatierra, en yderst bjærgfuld Ø, der staar med stejle Skrænter ned til Havet og kun